

ZENON ROMANOW

PAP SŁUPSK

**PROBLEMY POLSKIEJ LUDNOŚCI RODZIMEJ
POWIATU ZŁOTOWSKIEGO W MEMORIALE
POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO Z 1948 ROKU**

Zarząd Obwodowy Polskiego Związku Zachodniego (PZZ) w Złotowie skierował w październiku 1948 roku memoriał do wojewody szczecińskiego Leonarda Borkowicza, w którym przedstawił najważniejsze problemy miejscowej polskiej ludności rodzimej. Na czele złotowskiego PZZ stał wówczas wybitny działacz Związku Polaków w Niemczech (ZPwN) Teofil Kokowski¹. Wojewoda Borkowicz potraktował memoriał poważnie. Na jego polecenie zastępca naczelnika Wydziału Inspekcji Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Michał Fuller polecił przeprowadzić dochodzenie w sprawach poruszanych w dokumencie. Prowadził je inspektor wojewódzki Jan Twardy, w dniach 21-26 października 1948 r. w Złotowie. Przesłuchano wiele osób, w tym burmistrza Złotowa Jana Kocika², podinspektora szkolnego Henryka Jaroszyka³ oraz Teofila Kokowskiego. Ten ostatni w trakcie przesłuchania zażądał wyjaśnienia powodów aresztowania przez Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego kilku przedstawicieli miejscowej ludności rodzimej: Pawła Jaśka, ucznia Liceum Pedagogicznego w Złotowie, pochodzącego z bardzo zasłużonej dla polskości rodziny Jaśków z Zakrzewa, Waclawa Rosenthala ze Złotowa⁴, Alojzego

¹ Teofil Kokowski (1910-1976), w latach 1938-1939 był kierownikiem „Rolnika” w Złotowie, w czasie wojny więziony w niemieckim obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen i Oświęcimiu, od 1946 roku ponownie kierownik „Rolnika” w Złotowie.

² Jan Kocik (1900-1992), działacz ZPwN, w latach 1927-1939 kierownik Banku Ludowego w Złotowie, w latach 1939-1945 był więźniem obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen, po wojnie w latach 1945-1948 burmistrz Złotowa.

³ Henryk Jaroszyk (1908-2001), działacz ZPwN, w latach 1933-1938 instruktor oświaty pozaszkolnej przy V Dzielnicy ZPwN w Złotowie, w latach 1938-1939 nauczyciel szkoły polskiej w Nowym Kramsku, w czasie wojny więziony w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen i Dachau, po wojnie kierownik referatu kultury i sztuki starostwa złotowskiego, w latach 1946-1948 wicestarosta złotowski, następnie podinspektor szkolny w Złotowie.

⁴ Waclaw Rosenthal (1918-1992), absolwent gimnazjum polskiego w Bytomiu, w czasie wojny na robotach przymusowych w Meklemburgii, w 1945 roku inspektor w Państwowym Urzędzie